

**UCHWAŁA NR XL/319/2017
RADY MIEJSKIEJ W STRZELCACH OPOLSKICH**

z dnia 29 listopada 2017 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok
2018**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r., poz. 487) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2018 będący integralną częścią strategii rozwiązywania problemów społecznych, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Strzelec Opolskich.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miejskiej

Gabriela Puzik

Załącznik do Uchwały Nr XL/319/2017
Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich
z dnia 29 listopada 2017 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2018

I. WPROWADZENIE

Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1986 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r., poz. 487) samorząd gminy realizuje zadania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

W celu realizacji tych zadań opracowywany jest Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, który określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Strzelce Opolskie na rok 2018 zawiera zadania, które będą realizowane z uwzględnieniem aktualnych potrzeb lokalnych oraz wykorzystaniem istniejących zasobów służących rozwiązywaniu problemów wynikających z uzależnień.

Celem głównym Programu jest ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.

Działania realizowane na podstawie Programu kierowane są do ogółu mieszkańców gminy Strzelce Opolskie i są one kontynuacją poprzednich programów.

II. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA

Alkohol etylowy jest cieczą lżejszą od wody, przezroczystą, o charakterystycznej woni i piekącym smaku. W normalnych warunkach występuje w organizmie człowieka jako alkohol fizjologiczny, w stężeniu nie przekraczającym 0,15 promila. Wchłanianie rozpoczyna się natychmiast po wprowadzeniu alkoholu do organizmu, już w jamie ustnej. Do maksymalnego stężenia alkoholu we krwi dochodzi po upływie około 1-1,5 godziny od chwili jego spożycia. Proces metabolizowania alkoholu przebiega wolniej niż proces jego wchłaniania.

Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji. Większe ryzyko niesie za sobą palenie tytoniu i nadciśnienie tętnicze. Ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek ze spożywaniem alkoholu. Alkohol działa szkodliwie na niemal wszystkie tkanki i narządy. Alkohol, a także jego główny metabolit, aldehyd octowy, są bezpośrednio toksyczne dla tkanek. Alkohol i jego metabolity wchodzą w bezpośrednie reakcje z fizjologicznymi substancjami w organizmie.

Alkohol wpływa na osłabienie systemu odpornościowego organizmu. Skutkiem tego jest m.in. zwiększone ryzyko występowania pewnych odmian raka, zwłaszcza przełyku, wątroby, części nosowej gardła, krtani i tchawicy oraz raka sutka u kobiet. Alkohol wywołuje też niedobory witamin i innych pierwiastków niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania organizmu. Alkohol wywołuje znaczące zaburzenia w funkcjonowaniu psychicznym człowieka: bezsenność, depresję, niepokój, próby samobójcze, zmiany osobowości, amnezję, delirium tremens, psychozę alkoholową, halucynozę alkoholową, otępienie (zespół Korsakowa).

Nikt nie sięga po alkohol po to, aby mieć problemy. Przeciwnie każdy, kto spożywa alkohol oczekuje korzyści – chce poprawić sobie nastrój, ubarwić szarą codzienność, ułatwić kontakty towarzyskie, zrelaksować się. Niektórzy nawet wierzą, że alkohol może mieć korzystne działanie zdrowotne. Choć alkohol jest trucizną i z punktu widzenia toksykologii każda ilość wypitego alkoholu jest ryzykowna, to jednak w większości przypadków spożywanie małych dawek alkoholu nie pociąga za sobą widocznych szkód zdrowotnych i konsekwencji społecznych.

Mimo to **nie powinni wcale pić alkoholu:**

1. Młodzi ludzie (ze względu na ryzyko poważnych zaburzeń rozwojowych),
2. Kobiety w ciąży i matki karmiące (z powodu ryzyka uszkodzenia płodu i negatywnego wpływu na zdrowie dziecka),
3. Osoby chore, przyjmujące leki wchodzące w reakcje z alkoholem,
4. Wszyscy, którzy znajdują się w okolicznościach wykluczających picie (kierując pojazdami, przebywając w pracy, w szkole, itp.),
5. Osoby, którym szkodzi każda, nawet najmniejsza, ilość alkoholu.

Co ósmy dorosły Polak nie pije w ogóle alkoholu. Kilkanaście procent dorosłych Polaków spożywa alkohol problemowo. Szacuje się, że w grupie tej znajduje się ok. 900 tys. osób uzależnionych oraz ponad 2 mln osób pijących alkohol ryzykownie lub szkodliwie. Większość pijących spożywa alkohol w sposób, który nie powoduje negatywnych konsekwencji dla nich i dla osób z ich otoczenia.

Ryzykowne spożywanie alkoholu to picie nadmiernych ilości alkoholu (jednorazowo i łącznie w określonym czasie) nie pociągające za sobą aktualnie negatywnych konsekwencji, przy czym można oczekiwać, że konsekwencje te pojawią się, o ile obecny model picia alkoholu nie zostanie zmieniony.

Picie szkodliwe to taki wzorzec picia, który już powoduje szkody zdrowotne, fizyczne bądź psychiczne; ale również psychologiczne i społeczne, przy czym nie występuje uzależnienie od alkoholu.

Blisko 80% kobiet spożywa alkohol. Kobiety piją średnio znacznie mniej alkoholu niż mężczyźni i znacznie rzadziej doświadczają z tego powodu problemów. Niewiele osób wie, że alkohol działa inaczej (bardziej toksycznie) na organizm kobiety niż mężczyzny i że ryzyko negatywnych konsekwencji spożywania alkoholu przez kobiety jest znacznie większe. Ryzyko to rośnie wraz ze wzrostem ilości wypijanego alkoholu. W ostatnich latach zauważyć można niepokojącą tendencję - rośnie liczba nadmiernie pijących młodych kobiet i dziewcząt, a ich poziom picia (co do ilości i częstości spożywanego alkoholu) zbliża się do poziomu picia mężczyzn. Kobiety pijące najwięcej alkoholu to osoby w wieku od 18 do 29 lat, pozostające w stanie wolnym (panny i osoby rozwiedzione), mieszkanki miast (powyżej 50 tys. mieszkańców), uczące się i studiujące oraz bezrobotne. Co dziesiąta kobieta w tym wieku wypija rocznie ponad 7,5l czystego alkoholu, co stwarza ryzyko poważnych szkód zdrowotnych, psychologicznych i społecznych.

Zespół uzależnienia od alkoholu to kompleks zjawisk fizjologicznych, behawioralnych i poznawczych, wśród których picie alkoholu dominuje nad innymi zachowaniami, które poprzednio miały dla pacjenta większą wartość. Głównym objawem zespołu uzależnienia jest pragnienie alkoholu (często silne, czasami przemożne). Wypicie alkoholu nawet po bardzo długim okresie abstynencji może wyzwalać zjawisko gwałtownego nawrotu innych objawów zespołu uzależnienia, znacznie szybciej niż pojawienie się uzależnienia u osób poprzednio niezależnionych

III. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Ustawy:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487),
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390),
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r. poz. 224 z późn. zm.),
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 z późn. zm.),
5. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1638),
6. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2011 r. Nr 43 poz. 225 z późn. zm.).

Programy krajowe:

1. Narodowy Program Zdrowia na lata 2016 – 2020 z dnia 4 sierpnia 2016 r.,
2. Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2016- 2020,
3. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020 z dnia 29 kwietnia 2014.

IV. GŁÓWNE KIERUNKI DZIAŁAŃ GMINY STRZELCE OPOLSKIE:

1. Zapewnianie pomocy osobom i rodzinom osób uzależnionych od alkoholu,
2. Prowadzenie i kontynuacja działań w zakresie funkcjonującego systemu wsparcia dla ofiar przemocy domowej,
3. Upowszechnienie kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży z terenu gminy Strzelce Opolskie oraz kreowanie postaw sprzyjających alternatywnym formom spędzania czasu wolnego,
4. Wspomaganie działań placówek realizujących zajęcia profilaktyczno – terapeutyczne dla dzieci i młodzieży, zwłaszcza z rodzin niewydolnych wychowawczo,
5. Prowadzenie działań związanych z integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu poprzez dofinansowanie i wspieranie Centrum Integracji Społecznej.

Cele Programu:

Celem głównym Programu jest ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.

Cel główny realizowany będzie w obszarach:

Profilaktyki uniwersalnej – adresowanej do wszystkich mieszkańców gminy Strzelce Opolskie (dzieci, młodzieży i dorosłych) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu.

Profilaktyki selektywnej – adresowanej do grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu.

Profilaktyki wskazującej – adresowanej do grup lub osób, które demonstrują wczesne symptomy problemów związanych z nadużywaniem alkoholu, ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia; redukcja szkód.

Terapii – obejmującej osoby wymagające specjalistycznej pomocy w związku z uzależnieniem. Realizacja programów terapeutycznych dla osób uzależnionych: program podstawowy, program pogłębiony, program dla DDA, program dla współuzależnionych.

Rehabilitacji – realizacja programu readaptacji poprzez wsparcie psychologiczne, socjalne i społeczne oraz wspieranie działalności środowisk abstynenckich.

Cel 1.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie

PROFILAKTYKA

1. Realizowanie programów profilaktycznych dla uczniów oraz warsztatów szkoleniowych i konferencji dla rodziców, nauczycieli i innych grup zawodowych; uczenie umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu oraz informowanie o szkodliwości alkoholu.

Mierniki osiągnięcia celu

- liczba realizowanych działań profilaktycznych i ich odbiorców,
- liczba wykwalifikowanej kadry,
- liczba osób objętych programami szkoleniowymi, liczba konferencji,
- liczba i rodzaj innych form szkoleniowych,
- liczba osób uczestniczących w konferencjach i innych formach szkoleniowych.

2. Realizowanie zorganizowanych zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz ich rodzin w świetlicach, klubach, placówkach oświatowych oraz innych środowiskach młodzieżowych.

Mierniki osiągnięcia celu

- liczba programów skierowanych do dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym objętych opieką placówki,

- liczba dzieci i młodzieży z rodzin z problemami alkoholowymi objętych wsparciem placówki,
- liczba placówek wsparcia dla dzieci i młodzieży,
- liczba instytucji/organizacji zaangażowanych w realizację programów.

3. *Realizacja programów z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie skierowanej do ofiar i sprawców, w ramach lokalnego systemu wsparcia.*

Mierniki osiągnięcia celu

- liczba programów,
- liczba uczestników programów,
- liczba założonych Niebieskich Kart,
- liczba wykwalifikowanej kadry,
- liczba grup wsparcia,
- liczba spotkań grup wsparcia.

4. *Informowanie o dostępności usług terapeutycznych i pomocowych dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz prowadzenie powszechnej edukacji w zakresie wiedzy o szkodliwości alkoholu i innych substancji uzależniających oraz zagrożeniu uzależnieniami behawioralnymi (hazard, Internet). Profilaktyka zachowań ryzykownych i promocja zdrowia – udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach i akcjach informacyjno - edukacyjnych, skierowanych do różnych grup odbiorców (konferencje, szkolenia, warsztaty); wykonanie i zakup materiałów profilaktycznych: prasa i książki specjalistyczne, broszury, plakaty, druki ulotne, nagrody w konkursach i zawodach oraz inne materiały informacyjne, edukacyjne i promocyjne.*

Mierniki osiągnięcia celu

- liczba programów/kampanii,
- liczba odbiorców,
- liczba wykonanych materiałów,
- liczba zakupionych materiałów.

5. *Diagnozowanie i stałe monitorowanie problemów uzależnień oraz badanie efektywności lokalnych działań podejmowanych w ramach Gminnego Programu.*

Mierniki osiągnięcia celu

- liczba diagnoz i raportów, badań, ekspertyz, opinii.

Cel 2.

Wspieranie działań promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez rodziny, dzieci i młodzież. Wzmacnianie czynników chroniących i motywujących do większej aktywności w życiu społecznym

PROFILAKTYKA

Promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez rodziny, dzieci i młodzież: finansowanie zajęć, imprez i projektów realizowanych przez organizacje sportowe oraz placówki. Organizowanie miejskich imprez i programów sportowo-rekreacyjnych, wspieranie rozwoju młodych talentów,

Mierniki osiągnięcia celu

- liczba programów/imprez/projektów,
- liczba odbiorców,
- liczba wykwalifikowanej kadry.

Cel 3.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie. Współpraca z organizacjami

pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rehabilitacji uzależnień

PROFILAKTYKA I REHABILITACJA

1. *Wspomaganie działalności organizacji pozarządowych, realizujących programy profilaktyczne o charakterze uniwersalnym (dla wszystkich) i selektywnym (dla grup zwiększonego ryzyka) w świetlicach, klubach młodzieżowych i innych miejscach organizujących wolny czas dzieci i młodzieży w ich środowisku lokalnym oraz podczas wyjazdów (kolonie i obozy).*

Mierniki osiągnięcia celu

- liczba osób objętych działaniami,
- liczba organizacji/programów.

2. *Wdrażanie projektów profilaktyczno- interwencyjnych, skierowanych do osób uzależnionych (profilaktyka wskazująca i programy redukcji szkód).*

Mierniki osiągnięcia celu

- liczba osób objętych działaniami,
- liczba organizacji, programów.

3. *Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez wspieranie klubów abstynenta oraz innych form działań pomocowych poza terapią, których odbiorcami są osoby uzależnione i ich rodziny.*

Mierniki osiągnięcia celu

- liczba osób objętych działaniami,
- liczba organizacji/programów.

4. *Prowadzenie edukacji publicznej w obszarze profilaktyki i zachowań ryzykownych,*

przeciwdziałania przemocy w rodzinie i promocji zdrowego stylu życia poprzez organizację kampanii społecznych i innych wydarzeń lokalnych skierowanych do ogółu mieszkańców Strzelec Opolskich lub wybranej grupy docelowej. Organizowanie konferencji i warsztatów, zwiększających kompetencje osób pracujących w obszarze profilaktyki i terapii oraz prowadzenie szkoleń adresowanych do wybranych grup odbiorców, mających na celu minimalizowanie szkód społecznych wynikających z używania substancji psychoaktywnych.

Mierniki osiągnięcia celu

- liczba osób objętych działaniami,
- liczba organizacji/programów.

Cel 4.

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie lub używających substancji psychoaktywnych oraz członków rodzin osób z problemami wynikającymi z używania alkoholu i substancji psychoaktywnych, a także dotkniętych przemocą w rodzinie

TERAPIA I REHABILITACJA

1. *Finansowanie terapii dla osób uzależnionych, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie lub używających substancji psychoaktywnych oraz członków rodzin osób z problemami wynikającymi z używania alkoholu i substancji psychoaktywnych, a także dla osób dotkniętych przemocą.*

Mierniki osiągnięcia celu

- liczba placówek objęta dofinansowaniem,
- liczba wykwalifikowanej kadry,
- czas oczekiwania na terapię,
- rodzaje programów terapeutycznych.

2. *Monitorowanie liczby osób korzystających z usług w placówkach terapii uzależnień i jakości udzielanych świadczeń.*

Mierniki osiągnięcia celu

- liczba osób skierowanych do podmiotów leczniczych,
- liczba osób, rozpoczynających terapię,
- liczba osób, która zakończyła program terapeutyczny,
- liczba osób, które skierowano do innych form pomocy po ukończeniu programu,
- liczba osób kolejny raz rozpoczynających terapię.

Cel 5.

Udzielanie osobom uzależnionym oraz członkom ich rodzin wsparcia psychologicznego, społecznego i prawnego. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integrowanie ze społecznością lokalną

REHABILITACJA

1. *Finansowanie wybranych programów wspomagających proces readaptacji społecznej dla osób uzależnionych, członków rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii oraz osób dotkniętych przemocą domową. Realizacja działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych.*

Mierniki osiągnięcia celu

- liczba uczestników programu,
- liczba wykwalifikowanej kadry,
- liczba instytucji/organizacji zaangażowanych w realizację programów.

2. *Zapewnienie dzieciom i młodzieży oraz ich rodzinom pomocy w placówkach (np. w świetlicach, klubach) w ramach lokalnego systemu wsparcia.*

Mierniki osiągnięcia celu

- liczba programów skierowanych do dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym objętych opieką placówki,
- liczba dzieci i młodzieży z rodzin z problemami alkoholowymi objętych wsparciem placówki,
- liczba placówek wsparcia dla dzieci i młodzieży,
- liczba instytucji/organizacji zaangażowanych w realizację programów.

3. *Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i członków rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii oraz osób dotkniętych przemocą domową. Udzielanie osobom uzależnionym i ich rodzinom konsultacji oraz porad psychologicznych i prawnych.*

Mierniki osiągnięcia celu

- liczba osób objętych działaniami,
- liczba udzielonych porad, informacji, konsultacji itp.

Cel 6.

Zapewnienie działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Strzelcach Opolskich

Tworzenie warunków do pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Strzelcach Opolskich oraz zespołów problemowych Komisji – wynagrodzenia dla członków GKRPA, dodatkowe szkolenia dla członków Komisji, pokrywanie kosztów sądowych, wydawania opinii przez biegłych orzekających w sprawie uzależnienia od alkoholu oraz innych niezbędnych kosztów wynikających z działań Komisji.

Mierniki osiągnięcia celu

- liczba osób objętych działaniami,
- liczba osób skierowanych do placówek lecznictwa odwykowego.

Cel 7.

Ograniczanie dostępu do alkoholu

1. *Podjęcie działań kontrolnych i interwencyjnych w stosunku do podmiotów handlujących napojami alkoholowymi wspólnie z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji.*

2. *Przeprowadzenie szkoleń sprzedawców napojów alkoholowych oraz prowadzenie wizytacji edukacyjno – profilaktycznych pod kątem przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.*

Mierniki osiągnięcia celu

- liczba punktów sprzedaży alkoholu,
- liczba lokali, w których podawany jest alkohol.
- liczba sprzedawców uczestniczących w szkoleniach w ramach Gminnego Programu.

V. REALIZACJA PROGRAMU

Kluczowym aktem prawnym, na podstawie którego prowadzi się realizację działań na szczeblu lokalnym jest **gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych**. Program jest uchwalany corocznie przez Radę Gminy, jest skorelowany z **Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Gminnym Programem Przeciwdziałania Narkomanii**.

Zadania ujęte w gminnym programie są koordynowane przez Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki i Uzależnień, przy współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

Środki finansowe na realizację programu pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Opłaty te stanowią dochód Gminy, **który wykorzystany jest na realizację programu i nie może być przeznaczony na inne cele** (art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

Zadania przewidziane do realizacji, zapisane w poniższym Gminnym Programie są kontynuacją działalności prowadzonej w latach ubiegłych. Doświadczenia zdobywane podczas realizacji tych zadań pozwalają na coraz pełniejsze obejmowanie zasięgiem działań tych środowisk, które są najbardziej podatne na występowanie zagrożeń i problemów dotyczących patologii społecznych.

Kluczową rolę w rozwiązywaniu problemów alkoholowych na szczeblu lokalnym ustawodawca powierzył gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, powoływanej przez Burmistrza Miasta (art. 4 ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

Do zadań komisji rozwiązywania problemów alkoholowych należy w szczególności:

1. ***Inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, narkotykowych i przeciwdziałania zjawisku przemocy, a w szczególności:***

- a) opracowanie projektu gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii zwanego dalej "programem gminnym" oraz projektów uchwał Rady Miejskiej,
- b) rozpatrywanie i opiniowanie sprawozdań i informacji z wykonania programu gminnego,
- c) rozpatrywanie spraw związanych z realizacją gminnego programu,
- d) inicjowanie i współrealizowanie działań związanych z realizacją gminnego programu.

2. ***Prowadzenie postępowania w sprawach osób nadużywających alkoholu, narkotyków oraz dopuszczających się przemocy domowej zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w tym:***

- a) rozpatrywanie zawiadomień Komendy Powiatowej Policji o przypadkach uzasadniających wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, narkotykowemu lub terapii dla osób dopuszczających się przemocy domowej,
- b) występowanie do Sądu Rejonowego/Prokuratury Rejonowej z wnioskami o wgląd w sytuację rodziny, gdy zachodzi podejrzenie zaniedbania małoletnich dzieci,

c) sporządzanie „Niebieskich Kart” i przekazywanie ich do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Strzelce Opolskie.

3. Kontrole przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych.

Wynagrodzenie za pracę członków Gminnej Komisji określa się następująco:

1. Przewodniczący Komisji – 15% minimalnego wynagrodzenia za pracę w czasie jednego posiedzenia Komisji lub jej podzespołu wykonującego określone zadanie.

2. Pozostali członkowie Komisji – 8% minimalnego wynagrodzenia za pracę w czasie jednego posiedzenia Komisji lub jej podzespołu wykonującego określone zadanie.

3. Członkom komisji przysługuje wynagrodzenia w wysokości 40 zł brutto za każdy udział w rozprawie o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób kierowanych przez komisję do Sądu Rejonowego w celu zobowiązania do leczenia odwykowego i wskazania zakładu lecznictwa odwykowego.

4. Przyjmuje się zasady zwrotu kosztów podróży służbowych tj. podróży związanych z wykonywaniem funkcji członka komisji (*m.in. kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych, koszty podróży na szkolenia, konferencje*) uiszczane są według zasad uregulowanych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowych (Dz. U. poz. 167).

5. Polecenie każdego wyjazdu służbowego podpisuje Burmistrz Strzelec Opolskich.

REALIZATORZY ORAZ PARTNERZY W REALIZACJI PROGRAMU

1. *Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Uzależnień,*
2. *Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,*
3. *Referat Inicjatyw Gospodarczych*
4. *Ośrodek Pomocy Społecznej,*
5. *Gminny Zarząd Obsługi Jednostek,*
6. *Jednostki oświatowe prowadzone przez Gminę,*
7. *Punkt Konsultacyjno - Informacyjny dla osób i rodzin z problemem alkoholowym,*
8. *Punkt Konsultacyjny dla ofiar przemocy domowej,*
9. *Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych od narkotyków,*
10. *Strzelecki Klub Abstynenta,*
11. *Młodzieżowy Klub Profilaktyczny dla gimnazjalistów „Przedwiośnie”,*
12. *Młodzieżowy Klub Terapeutyczny „ARKA”,*
13. *Świetlica profilaktyczna „Źródło”,*
14. *Młodzieżowy Klub Wolontariuszy „Ruch Czystych Serc”,*
15. *Teatr „Po Drugiej Stronie”,*
16. *Centrum Integracji Społecznej,*
17. *Komenda Powiatowa Policji w Strzelcach Opolskich,*
18. *Sąd Rejonowy w Strzelcach Opolskich,*
19. *Centrum Terapii i Profilaktyki w Strzelcach Opolskich,*
20. *Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,*
21. *Prokuratura Rejonowa,*
22. *Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,*
23. *Organizacje pozarządowe,*

24. Grupy samopomocowe.

Program przedstawia zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r.:

REALIZACJA ZADAŃ

1. *Kontynuacja współpracy z Centrum Terapii i Profilaktyki, wsparcie finansowe poprzez dofinansowanie szkoleń specjalistów prowadzących terapię dla mieszkańców gminy, zakup literatury fachowej i ulotek.*
2. *Współfinansowanie kosztów zatrudnienia lekarza psychiatry dla dzieci i młodzieży w Centrum Terapii i Profilaktyki.*
3. *Finansowanie działalności Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin oraz pokrycie kosztów wykonania zadań w ramach umowy zlecenia: psychologa, prawnika i specjalisty ds. uzależnień.*
4. *Dofinansowanie szkoleń dla pracowników Punktu w zakresie pracy z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi.*
5. *Udzielanie porad z zakresu uzależnień mieszkańcom gminy Strzelce Opolskie.*
6. *Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno - edukacyjnych (np. broszury, ulotki) dla klientów Punktu Konsultacyjnego oraz instytucji i organizacji zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych na terenie gminy.*
7. *Podnoszenie kwalifikacji osób prowadzących terapię uzależnienia i współuzależnienia.*
8. *Zapewnienie osobom uzależnionym i ich rodzinom informacji o bezpłatnej możliwości korzystania z usług placówki odwykowej zajmującej się diagnozą i leczeniem oraz finansowanie wywiadów środowiskowych, opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.*
9. *Realizacja programów dla osób uzależnionych i ich rodzin.*
10. *Kontynuacja działalności grupy terapeutycznej dla sprawców przemocy domowej oraz grupy terapeutycznej dla osób doświadczających przemocy domowej.*
11. *Wspieranie grup wsparcia działających przy Strzeleckim Klubie Abstynenta.*
12. *Finansowanie zajęć i programów terapeutycznych dla dzieci z rodzin alkoholowych.*
13. *Zapewnienie pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych niedostosowaniem społecznym, w tym organizacja obozu z programem profilaktycznym.*
14. *Organizowanie lokalnych narad, seminariów i konferencji dotyczących problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy.*
15. *Kształtowanie kompetencji i umiejętności kadry policji, pracowników socjalnych i kuratorów sądowych w zakresie pracy z osobami uzależnionymi, stosującymi przemoc w rodzinie i członkami ich rodzin (w szczególności ofiarami przemocy) poprzez prowadzenie warsztatów zwiększających kompetencje osób pracujących ze sprawcą i ofiarą przemocy.*
16. *Szkolenie członków GKRPA oraz pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej i Oświaty, a także instytucji i osób fizycznych realizujących zadania gminne w zakresie nowoczesnych metod rozwiązywania problemów alkoholowych.*
17. *Podejmowanie interwencji wobec przemocy i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny, powodowanych przez picie alkoholu.*
18. *Prowadzenie działalności edukacyjnej służącej zmniejszeniu skali zjawiska przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym.*
19. *Organizowanie szkoleń dot. współpracy służb i instytucji, zwłaszcza związanych z wdrażaniem procedur interwencji w przypadkach przemocy w rodzinie.*
20. *Realizacja na terenie placówek oświatowych autorskich projektów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży dostosowanych do potrzeb konkretnych placówek.*

21. Realizacja warsztatów profilaktycznych i programów profilaktycznych w formie spektakli teatralnych z komentarzem specjalistów ds. uzależnień.

22. Wspieranie przedsięwzięć profilaktycznych, działań promujących zdrowy styl życia opracowywanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych m.in. Młodzieżowa Grupa Wolontariuszy „Ruch Czystych Serc”, Młodzież Teatru „Po drugiej stronie”.

23. Organizowanie warsztatów, wyjazdów o charakterze profilaktycznym dla dzieci i młodzieży promującej zdrowy styl życia.

24. Organizacja letnich i zimowych warsztatów profilaktycznych dla dzieci jako wspólne działanie Gminy i parafii pw. Św. Wawrzyńca.

25. Prowadzenie świetlic profilaktycznych: „Źródełko”, „Arka”, „Przedwiośnie” poprzez wsparcie, finansowanie bieżącej działalności, pokrycie kosztów personalnych opiekunów placówek, dożywianie dzieci biorących udział w zajęciach.

26. Wspieranie lokalnych imprez profilaktycznych o charakterze rekreacyjno-sportowym promujących zdrowy styl życia bez używek.

27. Kontynuacja udziału w ogólnopolskiej kampanii „ZACHOWAJ TRZEŹWY UMYŚL” skierowanej do dzieci i młodzieży szkolnej.

28. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczanie dostępności alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.

29. Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w ramach kampanii „**Pozory mylą - dowód nie**” realizowanej poprzez akcję tzw. „TAJNY KLIENT”.

30. Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych jako alternatywy spędzania czasu wolnego bez używek skierowanych do poszczególnych środowisk młodzieżowych.

31. Wspieranie działalności strzeleckiego Klubu Abstynenta.

32. Finansowanie bieżącej działalności Strzeleckiego Klubu Abstynenta, pokrycie kosztów wynagrodzeń osób prowadzących Klub.

33. Wspieranie działań podejmowanych przez klub na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie poprzez prowadzenie grup wsparcia, zajęć profilaktycznych i innych o wyraźnym odniesieniu profilaktycznym w tym wyjazdów integracyjnych dla członków klubu oraz ich rodzin.

34. Dofinansowanie zakupu sprzętu sportowego i materiałów do prowadzenia zajęć o charakterze promującym zdrowy styl życia dla młodzieży gminy.

35. Zapewnienie udziału finansowego w modernizacji obiektów rekreacyjno-sportowych.

36. Kontynuacja działań gminy w celu poprawy bezpieczeństwa miasta i zapobieganiu rozszerzenia się patologiom społecznym i ich skutkom m.in. poprzez modernizację utrzymania monitoringu miejskiego.

37. Podejmowanie działań kontrolnych i interwencyjnych w stosunku do podmiotów handlujących napojami alkoholowymi wspólnie z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji.

38. Przeprowadzenie szkoleń sprzedawców napojów alkoholowych oraz prowadzenie wizytacji edukacyjno – profilaktycznych pod kątem przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.

39. Wspieranie lokalnych programów Gminy mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu skierowanych do osób i rodzin z grup ryzyka tj.

a.osób, które ukończyły terapię odwykową i członków ich rodzin,

b.osób opuszczających zakłady karne i członków ich rodzin,

c.osób powyżej 45 roku życia,

d.młodocianych,

e.absolwentów szkół,

f.innych zdiagnozowanych przez OPS.

40. Dofinansowanie działalności Centrum Integracji Społecznej zgodnie z art. 10 ust. 4 ustawy o zatrudnieniu socjalnym z dnia 13 czerwca 2003 r. z późn. zmianami tj. w kwocie ustalonej jako iloczyn kwoty 300,00 zł. na osobę miesięcznie oraz liczby uczestników zajęć reintegracji zawodowej i społecznej prowadzonych w Centrum i liczby pracowników Centrum.

41. Pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Harmonogram realizacji, źródła finansowania i łączne nakłady finansowe

Gminny Program realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych planowanych w Budżecie Gminy Strzelce Opolskie, stanowiących dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

VI. SPOSÓB SPRAWOZDANIA

Burmistrz Strzelec Opolskich corocznie składa Radzie Miejskiej informację z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych